

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

евакуації та дій у надзвичайних ситуаціях, забезпечення інструкцій щодо поведінки у разі надзвичайної ситуації чи ворожого нападу, організація навчання персоналу та здобувачів щодо заходів безпеки, захист інфраструктури; забезпечення безпеки будівель та майна шляхом встановлення систем сигналізації, відеоспостереження та контролю доступу; взаємодія з місцевими органами - встановлення зв'язків із місцевими правоохоронними органами та органами управління надзвичайними ситуаціями, організація обміну інформацією та співпраця у разі кризи чи надзвичайної ситуації; психологічна підтримка; реагування на конкретні загрози; захист здоров'я - забезпечення медичного обладнання та першої медичної допомоги для потерпілих, організація доступу до медичних служб та гуманітарної допомоги у разі потреби.

У зв'язку з цим актуалізується розробка документа закладу освіти «Кодексу безпечного освітнього середовища».

Література

1. Про освіту. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Для вчителів створено курс про безпечну освіту під час війни. МОНУ. 08 грудня 2022 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/dlya-vchiteliv-stvoreno-kurs-pro-bezpechnu-osvitu-pid-chas-vijni>
3. МОН спільно з ДСНС презентує уроки з мінної безпеки для школярів. МОНУ. 28 березня 2023 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-spilno-z-dsns-prezentuye-uroki-z-minnoyi-bezpeki-dlya-shkolyariv>
4. Методичні рекомендації «Організація безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану» / укладачі О.М. Грушевенчук, Л.М. Богданович, О.Г.Мулько, С.М.Сарай. Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Волинської області. 2022. 49 с.
5. На Одещині реалізується проєкт «Клас безпеки». МОНУ. 21 березня 2023 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/na-odeshini-realizuyetsya-proyekt-klas-bezpeki>.

Лу Зежуй, Китай

ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

З кінця 90-х років ХХ століття і до сьогодні спостерігається зростання інтересу як у теоретичній, так і в практичній площині до питань організації самоврядування серед студентської молоді. Уточнення концептуальних засад, визначення основних напрямів, рекомендацій та технологій, спрямованих на формування соціально активної особистості в рамках студентського самоврядування, були розроблені Департаментом вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

Проблема самоврядування розкривається у працях учених з різних аспектів, а саме: передумови розвитку студентського самоврядування (О. Кін, Є. Бородін, Т. Тарасенко, О. Зайченко, В. Мандрик та ін.); студентське самоврядування як осередок виховання лідерів, формування творчої особистості, професіоналізму, шлях самореалізації (А. Бабіч, А. Базиленко, Ю. Кравченко, А. Бойко, Л. Лівандовська, Н. Кушева та ін.); стратегії, технології, проблеми, модель студентського самоврядування (М. Байрамова, В. Бахрушин, В. Курило, С. Савченко, А. Добридень, В. Кухар та ін.); студентське самоврядування як фактор оптимізації освітнього процесу у вищій школі (С. Зубченко та ін.).

У «Положенні про студентське самоврядування у закладах вищої освіти» визначено, що студентське самоврядування – це незалежна громадська діяльність студентів, спрямована на реалізацію функцій управління закладом вищої освіти. Її діяльність координується ректоратом, деканатами чи іншими підрозділами адміністрації та здійснюється студентами відповідно до визначених цілей і завдань, поставлених перед студентськими колективами [2].

На основі аналізу літератури та результатів досліджень, І. Краснощок розглядає студентське самоврядування з кількох ключових аспектів, серед яких: форма самоорганізації (студентське самоврядування є формою самоорганізації студентів закладу освіти, що базується на принципах свободи, рівноправності та безпосередньої участі в управлінні життєдіяльністю студентського колективу і закладу у цілому, що забезпечує реалізацію прав і свобод майбутнього фахівця як громадянина та особистості); метод організації життєдіяльності (спрямоване на створення сприятливих умов для прояву самодіяльності, творчої ініціативи та відповідальності кожного здобувача освіти, що досягається через підтримку, стимулювання та залучення здобувачів освіти до різних видів діяльності, що формує у них активну й зацікавлену позицію щодо життя їхнього закладу освіти); управлінське явище (самоврядування є засобом залучення здобувачів освіти до управлінської діяльності, сприяючи формуванню у майбутніх фахівців готовності до реалізації управлінських функцій, таких як цілепокладання, планування, організація, координація та контроль); принцип згуртування колективу (виступає основою для створення та згуртування студентського колективу, що сприяє соціалізації, самоактуалізації та самореалізації студентів); компонент виховного процесу (самоврядування є частиною цілісного виховного процесу, особливим видом громадсько-корисної діяльності, яка виступає важливим чинником усебічного розвитку особистості майбутнього фахівця) [1, с. 157]. Таким чином, студентське самоврядування є багатограним явищем, яке сприяє не лише організації життєдіяльності студентів, а й їхньому професійному, соціальному та особистісному становленню.

Студентське самоврядування ми розглядаємо як цілісний структурований механізм, який забезпечує здобувачам освіти можливість через самоорганізацію активно брати участь у керуванні справами свого колективу у співпраці з усіма органами управління закладу вищої освіти. Воно сприяє захисту прав та інтересів здобувачів освіти, гармонійному розвитку їхньої особистості,

формуванню лідерських якостей та соціальної активності, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Діяльність студентського самоврядування в університеті спрямована на розвиток духовності, культури та соціальної активності здобувачів освіти, а також на вирішення актуальних питань, пов'язаних із забезпеченням їх прав, навчальної та побутової діяльності. Опитування представників студентського самоврядування Університету Ушинського дало змогу отримати інформацію щодо організації їх роботи, проблем та перспектив.

Більшість представників студентського самоврядування (38%) працюють лише у складі студентської ради університету, тоді як 27% поєднують цю діяльність із роботою у студентській раді факультету. Це свідчить про широкий розподіл ролей і залучення здобувачів освіти до вирішення університетських питань. Основним мотивом участі є власне бажання, що підтверджує високу мотивацію та активність студентів.

Щодо досвіду і прозорості виборів значна частина (61,5%) представників студентського самоврядування є новообраними, що вказує на необхідність додаткової роботи з формування команди та адаптації новачків. 69% респондентів вважають вибори прозорими, хоча 15% зазначають сумніви або негативно оцінюють цей процес. Це вимагає підвищення рівня прозорості та інформованості щодо виборчих процедур.

Основними перевагами участі в студентському самоврядуванні визначають корисні зв'язки, знайомства (31%), вміння налагоджувати контакти (28%), що демонструє значення цих активностей для професійного і особистісного зростання здобувачів освіти. Щодо співпраці з адміністрацією, то більшість респондентів позитивно оцінюють рівень співпраці студентського самоврядування з адміністрацією факультету (69% дали оцінку 4-5 балів), хоча співпраця з адміністрацією університету має змішані оцінки (найвищу оцінку дали 7 респондентів, а середню або нижчу – 6). Це вказує на потребу вдосконалення комунікації та залучення студентів до стратегічних рішень. Основні напрямки роботи студентського самоврядування є активна організація благодійних заходів (84,6%), організація дозвілля та підтримка освітнього процесу, проте менше уваги приділяється питанням науково-дослідної роботи та покращення побуту здобувачів освіти.

Отже, удосконалення студентського самоврядування потребує комплексного підходу, що передбачає активну співпрацю студентської спільноти з керівництвом закладів освіти, розширення автономії студентських організацій, розвиток їхньої матеріально-технічної бази та посилення участі студентів у вирішенні стратегічних питань управління закладом, що сприятиме формуванню активної громадянської позиції здобувачів освіти, покращенню якості освітнього процесу та загальному розвитку університетської спільноти.

Література

1. Краснощок І. Умови ефективного розвитку студентського самоврядування. *Наукові записки*. Випуск 97. С. 155-160.

2. Положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах. *Інформаційний вісник*. К. : Вища освіта, 2002. № 7.

КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН	
Долженков О. БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	45
Лу Зежуй ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	47
Маряніна Е. ОЦІНКА СТАНУ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	50
Оксенюк К. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	51
Пей Шань ОСВІТНЯ НЕРІВНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ	53
Ручкіна М., Ма Сіньюань ЕКСПЕРТИЗА В ОСВІТІ: ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ	56
Секція 3	
Ван Хон НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВ ВЛАСНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КНР	60
Гладка В. ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ	62
Дубель В. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	66
Секція 4	
Вербицька В. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	69
Головатюк І. АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У ЗВО	71
Дяченко І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 ЖУРНАЛІСТИКА	73
Дяченко М. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО	76